

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren
Den 4. november 2014

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 453 (Alm. del) af 25. september 2014

Spørgsmål

Vil ministeren vurdere effekten på den offentlige saldo af et generelt løft i produktiviteten i alle sektorer? Ministeren bedes tage udgangspunkt i tilfældet, hvor produktivitetsstigningen fører til en stigning på 5 mia. kr. i 2020 i ”D.1. Aflønning af ansatte” i alle sektorer jf. Nationalregnskabet.

Ministeren bedes anføre effekten i følgende tre tilfælde:

1. Tilfælde hvor produktivitetsstigningen slår igennem på overførselsindkomsterne, og hvor den offentlige produktion stiger svarende til produktivitetsstigningen.
2. Tilfælde hvor produktivitetsstigningen alene slår igennem på det offentlige forbrug, men ikke på overførselsindkomsterne.
3. Tilfælde hvor produktivitetsstigningen hverken slår igennem på overførselsindkomsterne eller det offentlige forbrug. I dette tilfælde forudsættes satsreguleringen midlertidigt ophævet. Endvidere forudsættes produktivitetsstigningen i den offentlige sektor at lede til besparelser, så det reale offentlige forbrug fastholdes.

I alle tre tilfælde bedes ministeren opgøre effekten på den offentlige sektor samt den varige effekt. Effekten bedes dekomponeret i effekten på hhv. samlede skatter og afgifter, øvrige primære indtægter, samlede offentlige udgifter, offentligt forbrug heraf offentlig lønsum samt offentligt varekøb, indkomstoverførsler og øvrige primære udgifter.

Svar

Dette spørgsmål er stort set identisk med *Finansudvalgs spørgsmål nr. 452* bortset fra, at det antages, at produktiviteten stiger svarende til en forøgelse af lønsummen med 5 mia. kr. i hele økonomien (inkl. den offentlige sektor) i 2020.

En forøgelse af lønsummen i hele økonomien med 5 mia. kr. kræver i modsætning til i *svaret på Finansudvalgs spørgsmål nr. 452* kun, at produktiviteten i den private sektor stiger med ca. 0,08 pct. pr. år fra 2015 til 2020. Virkningen på realt BNP er derfor knap 0,4 pct. i 2020.

Det er ligesom i svar på *Finansudvalgsspørgsmål nr. 452* forudsat, at realvæksten i ressourcerne til det offentlige forbrug er uændret i planlægningsperioden frem mod 2020. En eventuel produktivitetsstigning i den offentlige sektor har som udgangspunkt ingen betydning for ressourcerne til det reale offentlige forbrug i planlægningsperioden.

Det er grundlæggende et politisk valg, hvordan en eventuel produktivitetsstigning i den offentlige sektor skal håndteres. Enten kan produktivitetsstigningen bruges til at reducere antallet af offentligt ansatte og dermed ressourcerne til det reale offentlige forbrug, eller den kan bidrage til at forbedre den offentlige service ved uændrede ressourcer til det reale offentlige forbrug. Regeringen planlægger fx med gennem modernisering at realisere en produktivitetsstigning i den offentlige sektor på 12 mia. kr. frem mod 2020. Det er regeringens ambition, at de ressourcer, der frigives, skal bidrage til at forbedre den offentlige service.

I tabel 1 er vist effekten af en sådan hypotetisk produktivitetsstigning på 0,08 pct. årligt fra 2015 til 2020 på den offentlige saldo fordelt på indtægts- og udgiftsposter i 2020 samt varig virkning. *Tabel 1* er hovedforløbet svarende til det i spørgsmålet omtalte ”1. tilfælde”, hvor der ikke sker diskretionære eller politisk besluttede ændringer af reglerne for regulering indkomstoverførsler.

Tabel 1		
Ændring i offentlig saldo fordelt på indtægts- og udgiftsposter ved en hypotetisk stigning i produktiviteten i hele økonomien på 0,08 pct. årligt frem til 2020– opgjort i 2020 og varigvirkning (pct. af BNP)		
	2020	Varig virkning
Offentlig saldo	0,04	0,03
Skatter og afgifter	-0,01	-0,01
Øvrige indtægter	0,00	0,00
Offentligt forbrug	-0,02	-0,03
heraf – Lønsum	0,01	0,01
heraf – Varekøb	-0,03	-0,03
Indkomstoverførsler	-0,02	0,00
Øvrige udgifter	-0,01	-0,01

Anm.: Der er foretaget afrunding.
Kilde: Egne beregninger

Målt i varig virkning forbedres den offentlige saldo med 0,03 pct. af BNP svarende til ca. 0,6 mia. kr. Den offentlige saldo forbedres lidt mere i året 2020, hvilket afspejler, at indkomstoverførslerne satsreguleres med 2 års forsinkelse i forhold til lønudviklingen.

Forbedringen af den offentlige saldo sker først og fremmest som følge af, at udgifter til varekøb og en række øvrige offentlige udgifter (fx offentlige investeringer) ikke udvikler sig i takt med BNP. Skatter og afgifter falder lidt i

forhold til BNP, fordi ikke alle skatter og afgifter følger stigningen i BNP (fx beskatning af olie- og gasudvinding).

I *tabel 2* er der regnet på en variant af hovedforløbet, hvor satsreguleringen suspenderes for den del af lønstigningen, der kan henføres til produktivitetsstigningen (det i spørgsmålet benævnte ”2. tilfælde”). En ændring af satsreguleringen kræver en lovændring. Den offentlige saldo forbedres lidt mere end i *tabel 1*, hvilket kan henføres til ændringerne i satsreguleringen. Effekten mindskes dog af, at skatter og afgifter reduceres som følge af ændringen i satsreguleringen.

Tabel 2 Ændring i offentlig saldo fordelt på indtægts- og udgiftsposter ved en hypotetisk stigning i produktiviteten i hele økonomien på 0,08 pct. årligt frem til 2020 uden satsregulering af indkomstoverførsler – opgjort i 2020 og varigvirkning (pct. af BNP)		
	2020	Varig virkning
Offentlig saldo	0,06	0,05
Skatter og afgifter	-0,02	-0,02
Øvrige indtægter	0,00	0,00
Offentligt forbrug	-0,02	-0,02
heraf – Lønsum	0,01	0,01
heraf – Varekøb	-0,03	-0,03
Indkomstoverførsler	-0,05	-0,03
Øvrige udgifter	-0,01	-0,01

Anm.: Der er foretaget afrundinger

Kilde: Egne beregninger

I *tabel 3* vises ændringen i den offentlige saldo som følge af produktivitetsstigningen, hvor satsreguleringen suspenderes for den del af lønstigningen, der kan henføres til produktivitetsstigningen og hvor det reale offentlige ressourceforbrug reduceres som følge af produktivitetsstigningen. Det betyder konkret, at den offentlige beskæftigelse reduceres med ca. 3.000 personer.

Tabel 3

Ændring i offentlig saldo fordelt på indtægts- og udgiftsposter ved en hypotetisk stigning i produktivitet i hele økonomien på 0,08 pct. årligt frem til 2020 uden satsregulering og uden stigende offentligt forbrug – opgjort i 2020 og varigvirkning (pct. af BNP)

	2020	Varig virkning
Offentlig saldo	0,13	0,12
Skatter og afgifter	-0,03	-0,03
Øvrige indtægter	-0,01	-0,01
Offentligt forbrug	-0,10	-0,10
heraf – Lønsum	-0,06	-0,06
heraf – Varekøb	-0,03	-0,03
Indkomstoverførsler	-0,05	-0,04
Øvrige udgifter	-0,02	-0,02

Anm.: Der er foretaget afrundinger

Kilde: Egne beregninger

I *tabel 3* opnås en forbedring af den offentlige saldo på godt 0,12 pct. af BNP i varig virkning. Forbedringen af den offentlige saldo kan først og fremmest henføres til de diskretionære ændringer af indkomstoverførslerne og de reale ressourcer til offentlige forbrug.

Med venlig hilsen

Finansministeren